

1. Charlotte Ligtenberg, april 2021

Openingsthema: “woorden geven mensen vleugels”

Een uitroepteken nagelt zinnen

Aan de grond

Soms is het beter

Even te zwijgen

Want in de stilte tussen woorden

Geven mensen vleugels

Aan gedachten

Charlotte Ligtenberg

2. Riek Meijers, mei 2021

Geïnspireerd op “gedachten”, het laatste woord uit gedicht 1.

Lege plekken

Dierbaren komen
altijd ergens vandaan.
Maar er komt ook een tijd
dat zij weer zullen gaan.

En is het zover,
wordt een licht plots gedoofd,
dan is er weer iets
meer nacht in je hoofd.

Ja, er zijn tijden
dat je hart wat verdwaalt
en je ergens van binnen
een herinnering haalt.

Herken je een beeld
of een geur, een geluid
en plotseling breken
de tranen weer uit.

Dan komt soms de angst
wie zal volgende zijn.
En dat doet dan ook weer
zo vreselijk pijn.

Denk op deze momenten,
al is het heel even,
gelukkig zijn er
nog velen gebleven.

Sander Meijers (1974-1998)

3. Tiny de Lange, mei 2021

Geïnspireerd op "meer nacht in je hoofd", uit het gedicht van Sander Meijers.

Gedroomd beeld

Alweer wakker alweer die angst
dit is doodsangst ik weet het nu
ze komt van ver, angst,
angst om vage beelden

mijn huis staat in water
zei ooit mijn sterrenbeeld
nu dringt het door, geslotenheid
van water, water tot in alle kieren

ik moet sterk zijn bovendrijven
mijn blijheid niet verliezen
water, water, bang zijn wordt angst
als kind kon ik zwemmen

dan is er de morgen
dan ben ik anders, jonger vrijer
met licht en ruimte om me heen
en de dood in een heilverweg verschiet...

Tiny de Lange

4. Colla Bemelmans, mei 2021

Geïnspireerd op “Gedroomd beeld”, de titel van het gedicht van Tiny de Lange.

BEELDSJRAOK

Woeë haet de Venus van Milo de erm?

Noe kint ze gein naegel mieë biete, ocherm.

En Dionisius zónger kop,

veure v’r dem es petroeën van de kirk op?

En dat van Zadkine mit dat laok d’rin

zouw dat ’t beeld van ózze tied zin?

Wie is dae antieke Jezus zónger erm gekómme?

Höbbe vier die taak noe ueevergenómme?

Welke vrouw mit traone op de wange

haet vuur de Pieta model gesjtange?

Wae wit of de David in Florence op de plej

in de ech ouch zoeë’n piemelke hej?

Es beelde kóste kalle

zou beeldsjpraok ós gemakkeliker valle.

Colla Bemelmans Nuts

5. John Hertogh – 16 juni 2021

Es veurbeeld noum ich Colla's sjoon beeldsjpraok.

DE VERWEUSTE SJTAD

dat beeld van Zadkine mit dat laok
brach mich beheurlik van de kaok

wie ich dae man opèns dao zoug
vloug mich sjpontaan get in 't oug

('t koum van baove, van ein doef
ein witte braatsj op mien gries koef)

en wie ich doe get baeter keek
waar ich metein nog mee van sjtreek

hae haet gein hart mee in zien lief
en sjteit veur ummer krómp en sjtief

de bómme deige fórsj hun werk
sjtad zónger hart, sjus wie ein zerk

'ne gouw herinnering aan groot leid
die nooitsj, nae nooitsj verlaore geit.

John Hertogh

6. Phil schaeken – juni 2021

Ich leit mich bie mien gedich 'Sjtolpere euver sjtein' inspireiere door de weurd 'ein herinnering aan groot leid' in 't lètste couplèt van 't gedich van John.

SJTOLPERE EUVER SJTEIN

't Waar november, kawwe herfs,
in 't duuster van d'n aovend sjtolperde ich in
Zitterd
euver e paar sjtein, sjtolpersjtein,
es van allein sjoot 't door miene kop: 'Dènk
nao, sjtop !'

Van 9 op 10 november 1938 brende eine
synagoog,

't waar mer 16 km. hievandaan, in
Geilenkirchen.

Vanoet de synagoog in Heinsberg, op 24 km.,
woort van alles op sjtraot gesjmete, thorarolle
kapot gerete,

de luuj bleve bènne of sjtónge d'rbie, keke,
wachde,

de brandjwaer, de plisse, ze deige niks, jao,
sommige lachde.

't Brende die nach in Dutsjlandj in mee es
doezend synagoge,

glaassjerve vlogé rón dj, glaas laag oppe
gróndj,

doezende winkels woorte verneild, sjole,
bedrieve,

hoezer, zelfs begraafplaatsje, neit te besjrieve.

600 Zjwaor gewónje, 400 judde woorte
vermaord of pleegde zelfmaord,

angstige gezicht, awd en jónk, pien en leid,
verdreit,

vuur, vööl vuur, glaas, vööl glaas, brandj,

daonao duusternis euver 't landj.

Kristallnacht, van 9 op 10 november 1938,

angs en elenj, 't begin van 't ènj,

sjtolpere euver sjtein, sjtolpersjtein,

mit name d'rop: Carolina en Dini Wolff, Max
en Alexander,

't sjoot door miene kop: 'Dènk nao, sjtop !'

In '44 gedeporteierd, in '44 vermaord,
Auschwitz

Phil Schaeken, Zitterd

7. Wim Kallen – juni 2021

LEECH OP DE EERD, DUUSTERNIS EUVER 'T LAND

vaanoet de ruimte gezeen is de eerd
'ne zwevende bol dee um z'n as dreijt
ederen astronaut
dee oet de dampkrink trökkump
vèlt stèl bij 't zien vaan de thoeshave
en prevelt e gebed
veur 't fragiele vaan eus blauw planeet

alles ligk op z'n plaats
vaanoet 'n gerangeerde sjöpping
op 't noordelek haafroond
löp de oceaon zjus zoe min leeg wie
de oceaon op het zuielek haafroond
de eerd oontstoont vaanoet e zwart gaat
of is gevörmp door 'nen almechtege God

veer zien de bewoeners vaan deze planeet
boe plastic roondzwörf, in de zieje drijf
boe veer 'n ind make aon e minselek leve
vaanwege 'n aander geloufseuvertuiging
wie lang sjete veer nog in euze voot?

vaanoet de ruimte gezeen is de eerd
'ne zwevende bol dee um z'n as dreijt
ederen astronaut
dee trökkump vèlt hielemaol stèl
bij 't zien vaan de raodselechtege thoeshave
en prevelt e gebed

Wim Kallen

8. Amanda Strydom – augustus 2021

Een reactie op het woord 'gebed' in weer een andere mooie taal: Afrikaans.

PELGRIMSGEBED

Vader God U ken my naam
My binnegoed en buitestaan
My grootpraat en my klein verdriet
My vashou aan als wat verskiet.

U ken my vrese en my hoop
Die pad wat ek so kaalvoet loop
Die pad het U lankal berei
U maak die pad gelyk vir my.

Alle pelgrims keer weer huistoe
Elke swerwer kom weer tuis
Ek verdwaal steeds op U grootpad
Soekend na U boardinghuis.

Moeder God U ken my waan
My ego en my regopstaan
Die drake waarteen ek bly veg
U wys my altyd weer die weg.

U het my met U lig geseën
Die lig strooi ek op iedereen
Net U weet hoe my toekoms lyk
Ek het niks, U maak my ryk.

Alle pelgrims keer weer huistoe
Elke swerwer kom weer tuis
Ek verdwaal steeds op U grootpad
Soekend na U boardinghuis.

Amanda Strydom

9. Wiel Oehlen – september 2021

Geïnspireerd op 'My vashou aan als wat verskiet'; de vierde regel uit het gedicht 'Pelgrimsgebed' van Amanda Strydom.

HEIMWEE

In de schaduw van een seringenstruik
slaapt een verliefd stel de lente voorbij.

Lepeltje-lepeltje liggen de twee
innig verstrengeld tot een.
Zachtjes snurkend rusten zij
in de luwte van hun tuin
op een matras van mos.
De seringenstruik heeft hun bed
uitbundig bedekt met bloemen.

Als de twee wakker worden,
is hun lente voorbij en woont er
wildvreemd volk in de tuin.
Maar zij hoeven niet bang te zijn,
want ook de nieuwkomers zijn verliefd
en lopen met grote kinderogen over het gras,
ook op zoek naar een matras van mos.

Wiel Oehlen

10 Frans Budé – september 2021

Geïnspireerd op twee regels uit de tweede strofe van het gedicht 'Heimwee' van Wiel Oehlen:
'Lepeltje-lepeltje liggen de twee / innig verstrengeld tot een.'

ZOMERGROEI

Je wijst me op een zanglijster die ik hoor
maar niet zie, liggend op één zij. Verdwaald
met mijn ogen tussen de mistletoe zoek ik
de rij populieren af. Mijn starende blik, vragend,
jouw uitleg, totdat de vogel met wind in de rug

lukraak wegschiet uit een boom, snerpend als een pijl
door de lucht, en o die krachtige vleugelslag die hem
voorwaarts stuwt, vol overtuiging het pad langs,

niet wetend dat wij hem volgen. Dagen later nog
herinneren we ons hoe hij zacht deinend verder dreef,
de hoogste verte in, aan aanplant en zomergroei
voorbij. Hoe sprankelend hij ons achterliet – wij tweeën
zij aan zij dicht bijeen, ons overgevend aan elkaar.

Frans Budé

11 Wim Heijmans – september 2021

Mijn gedicht sluit aan bij de slotregel in het gedicht van Frans: zij aan zij dicht bijeen, ons overgevend aan elkaar.

ZÓNDIEGMIDDIEG

saxofoonmoeziek
klinkt durch de sjtroas
jazz
de vinster eroes
ing sjtim zingt va
troane
't kusse va d'r verdris
't wermt
diech vuur de naat
ónger de dekke
va mörje

iech blief sjtoa
bij die sjtim
bis d'r sjloes
van 't lid
leefde zingt ze
is jeboare weëde
in 't sjterve

bij die sjtim
blief iech
deë zóndiegmiddieg
vuur 't wieërjoa
ónger dekke
va leefde
mieë wie
deë middieg
jans de sjtim

Wim Heijmans

12 Paul Weelen – september 2021

Wim praat in zijn laatste regel over 'die sjtím'. Nou daar begin ik mee. Verder is Wims tekst natuurlijk in het Kerkraads en dat is de mijne ook.

SJTUMPJE

Die sjtím han iech wal ins jehoeëd,
Ursjens in inne beusj,
In e lank jans wied voet,
En al versjtong iech jee woad
Van de sjproach,
Iech sijnappet wat ze zage wool.

Die sjtím han iech wal ins jezieë,
Ursjens in inne zaal
Jans vol mit lu,
Jeusterend van plezeer,
Sjpringend van de vräud,
En iech herkennet ze óp d'r sjtél.

Die sjtím bliet miech mar róffe,
Ze kent miene naam in jidder sjproach,
Ze kent mie jezich in alle leng,
En ze wees miech ummer werm
Jans kót bij diech tse bringe,
Kóm hei mie sjtumpje.

Paul Weelen

13 Jan Widdershoven - 30-09-2021

Geïnspireerd op 'Jans kót' uit het gedicht van Paul Weelen.

JONGENSROOM

Zo ver ga jij dus
een straat als gapend gat
geprojecteerd op vale jeans.
Je hand geklemd om de steen
die van je leven wat kan maken
maar die één lotsbestemming
zwaarder weegt dan jij zult tillen.
In oorsprong schielijk gebarsten
dromen dragen laatste restjes
hoop richting jouw uitgang.
Met een greintje baldadig onvermogen
schreeuw je genadeloos om aandacht
onmachtig het besef dat druipt
als bewijs van een verloren generatie.
Teleurstelling is geen keuze;
of het je overkomt wel.
Lijzig slingert een stads verlangen
langs een Dorpsstraat richting kerk.
Zo ver ga jij dus, afstandelijk dichtbij.

Jan Widdershoven

Geïnspireerd op 'een greintje baldadig onvermogen' uit het gedicht van Jan Widdershoven.

Het kwistige koppel kleidoffers
ontbonden de mentale navelstreng
omwille van een tournuresilhouet in de verte.

De blasé blikken keerden elkaar de rug toe.
Van verstoppen was geen sprake.
Het leek een greintje baldadig onvermogen
te duelleren met de kogel van tumult.

En toch stonden de bloedverwanten
met hun pistolen in de aanhef,
mokkend op elkaar te mikken.

Sneuvelen leek kinderspel.
Overleven kinderachtig.

Tragedie met een twist, een trots dilemma.
Vuurmondig schoten ze de ander aan,
hoopten zo de waarheid te treffen.

Zonder verbeelding is er geen angst.
Dat maakt fantasie de voornaamste vredebewaarder.

Anoek Hilt

15 Ricardo Frederiks - 10 oktober 2021

Geïnspireerd op 'zonder verbeelding is er geen angst' uit het gedicht van Anoeek Hilt.

ANGST

Had ik dit of had ik dat
Had ik dat toch nog maar gedaan
Of gezegd, gezwegen tot ik klaar was
Mijn punt gemaakt had en dan weer door

Vooruitkijkend zie ik alleen maar...
gras
Dat niet veel groener dan het vorige was

Want kan ik dit of mag ik dat
Zou ik dat wel moeten doen
Of gemaakt, gedreven richting doel

Vooruitkijkend zie ik alleen maar...
Pijn
Alles staat me in de weg of had juist hier nu moeten zijn.

Het is mogelijk want ik zie het
In mijn verbeelding mag alles zijn
Dus ook angst
Ook angst

Ricardo Frederiks

Geïnspireerd op de zinsnede 'want ik zie' uit het gedicht Angst van Ricardo Frederiks

WANT IK ZIE

Over alles wat er zoal te zien is

vertellen we verzinsels want anders

weten we zeker dat het waar is

zoals bedoeld in wetten en schuimzeep

zonder haardracht zoals zij haar dijen

als schrijdende armada's tierlantijnend

fundament geeft aan haar brocante heupen

en de avenue bestookte met dodelijke overdaad

Dit feest van verblinding werd herhaald in de salon

van de tango in een steeg langs Teatro Colon

plaklijvend, nachtgeruchtig zoog haar mond

de machospeeksel tot liefdesbraaksel, zuur

als een weggeslagen straathond overheersend

bracht ze hem eeuwen later weer tot leven

©Jacques Giesbertz

“(…) ik las zijn gedicht een aantal keren en uiteindelijk koos ik het woord 'straathond' om dit als inspiratie te gebruiken voor mijn gedicht.”

STRAATHOND

Een straathond scharrelt
onverschillig langs wat de mens
achteloos wegsmeet in hoeken
en gaten van de kille straat
niemand die ervan opkijkt

De man in zijn versleten jas
op zoek naar een plek om
de dag in verdronken gedachten
door te komen op weg naar
een nieuwe onbestemde morgen

De snerpande wielen op de rails
werpen een scherpe kreet over
de hoofden van onverschillige
passanten terwijl de handen zich
terugtrekken van de duw naar voren

Het Dopplereffect weerkaatst
de loeiende sirenes tussen kaal beton
daarbinnen is slechts aandacht
voor het kleine of grote scherm
de wereld buiten ligt heel ver weg

Een laatste zucht verlaat de mond
van de man onderweg naar morgen
de tram heeft zijn werk gedaan
niet meer te stoppen voor dit onheil
het ontgaat de straathond verderop

© Jacques Smeets

“(…) bij mij bleven de term 'de wereld buiten' en dat zinnebeeld van de straathond rondzingen. Een gesprek met mijn enige zus over onze invalide moeder bond het allemaal samen.”

DE WERELD BUITEN

De stormvloed van de oorlog
liet verminkte en invalide
mannen achterop
in de leegte van de wederopbouw.

In moeders eerste rolstoel,
zwart gemoffeld en opgelapte
rubberen wielen,
knikkebolde zij over dorpsstraten

en langs cafépleinen,
volle terrassen en haastige
dagblinde obers,
waar dronken christenen haar bespuugden

en bier over haar goten
zoals hun naamgever onder zijn kruis
toenmaals overkwam,
en een straathond in haar schoenen beet.

De wereld sloot haar buiten
in de afbraak van ongerijmde
kudde-instincten.
Al hun gelederen sloten zich.

Waarover je niet kunt zwijgen
moet je schrijven.

© Hans F. Marijnissen

De laatste twee versregels uit het gedicht 'De wereld buiten' van Hans F. Marijnissen spraken mij onmiddellijk aan vanwege zijn 'omkering' van de bekende uitspraak van de filosoof Wittgenstein: 'Wovon man nicht sprechen kann, darüber muß man schweigen.'

WAAROVER JE NIET KUNT ZWIJGEN
MOET JE SCHRIJVEN

Telkens dringt die ene vraag zich op
een roze jurk zonder mijn voetstapjes.

Ik vraag onschatbaar lang
ver over grenzen naar
een spoor van toen
verbleekte muren leiden mij
tot waar ik buiten blijven moet.

Wie kan jouw grote voeten vullen gebiedert.

Ik houd van bomen rust bij boeken
een blik in de spiegel mijn huis
in krantenletters op papier.

Ben ik als boreling verjaard
als pakketje indertijd zonder naam
een datum is geen wiskunde meneer.

Ik wil weer ergens wonen
heelhuids spelen in een wolk
slagbal stand in de mand een dans
om een stoel me aan jou hechten
moederziel jij die mij baarde

pas dan houd ik mijn eigen handen vast.

20 Willem Adelaar – 21 november 2021

Het vervreemdende van de dichtregel “een blik in de spiegel mijn huis’ van Pit van Nes deed mij het onderstaande gedicht uit mijn oeuvre kiezen.

SPIEGELBLOK

De man die in de spiegel kijkt. Is dat een narcist? Een egoïst?. Is dat een man op zoek naar zichzelf, een man die zijn vlees verbergt achter glas.

Is dat een man die zichzelf herkent aan zijn ogen, zijn rimpels?

Is die man niet eigenlijk een misantroop? Een man die eigenlijk naar verbetering zoekt, een man op zoek naar het perfecte spiegelbeeld?

Is dit een man die zichzelf bestudeert, een man die kijkt naar ogen die naar hem kijken?

Een man die in de spiegel kijkt is eigenlijk diep van binnen een man die in de spiegel kijkt. Een man die niet verder kijkt dan de spiegel die hem gevangenhoudt.

-

Ik zoek wanhopig naar de onbevangenheid van de blik in de spiegel. Deze blik is veel te onderzoekend

Willem Adelaar

Extra Yvon Smeets, 6 november 2021

Reactie op de afgelasting van de poëziebijeenkomst wegens besmettelijke ziekte.

de bomen reiken
met hun kale takken
verder naar de hemel
steken af
tegen de grijze lucht
aan hun voeten
een bont tapijt

alle kleur
verdwijnt langzaam
uit het landschap
nat en koud
voelt de regen
op mijn huid

ik loop verloren
in dit woud
van staken

Yvon Smeets